

АДАПТАЦІЙНА ЗДАТНІСТЬ ПОМІСЕЙ ЧЕРВОНОЇ СТЕПОВОЇ І ГОЛШТИНСЬКОЇ ХУДОБИ

**Л.З.ШАНТАР,
С.Г.ВОВЧЕНКО** – асистенти, Херсонський ДАУ

Червона степова худоба пристосована до засушливого клімату степової зони. Тварини добре переносять значні коливання температури, сухість повітря, періодичні літні засухи, невибагливі у поїданні рослинних кормів. При ньому вони зберігають порівняно високу продуктивність. Разом з цим корови червоної степової породи мають недоліки: вади екстер'єру, мало пристосовані до машинного доїння та промислової технології утримання.

Для покращання екстер'єру, форми та технологічних властивостей вим'я на півдні України корів червоної степової породи схрещують з бугаями голштинської породи.

Результати досліджень показали, що схрещування в цілому позитивно вплинуло на підвищення молочної продуктивності помісей (табл.1).

Для вивчення адаптаційної здатності помісних корів у порівнянні з чистопорідними червоно-степовими ровесницями, в колгоспі ім. Леніна Голопристанського району були сформовані чотири групи по їй корів, вони були аналогами за віком та знаходилися у однакових умовах годівлі та утримання. У піддослідних тварин у грудні та липні, вранці та в обід визначали деякі фізіологічні показники, а також характерні показники відтворних функцій.

Таблиця 1 – Продуктивність корів червоної степової породи і її помісей

Порода і породність	п	Показники за 1 лактацію		
		Удій, кг	Вміст жиру в молоці, %	Молочний жир, кг
Чистопородні червоної	55	3558±64,20	3,79±0,02	135,3±2,68
Помісні першого покоління	94	4095±73,9	3,75±0,02	152,4±2,78
Помісні другого покоління	67	4101±59,7	3,79±0,03	155,3±2,39
Помісні одержані від зворотного схрещування	47	3647±95,8	3,80±0,03	138,6±3,55

Як показали одержані дані, взимку та в ранкові години літом, коли температура навколишнього середовища знаходилася в ме-

жах теплового комфорту для великої рогатої худоби, фізіологічні показники чистопорідних та помісних корів були практично однаковими (табл.2.)

Таблиця 2 – Фізіологічні показники чистопорідних і помісних корів

Група	п	Ранок				Обід			
		частота дихання за хв.	частота пульсу за хв	температура тіла (°C)	температура повітря (°C)	частота дихання за хв.	частота пульсу за хв.	температура тіла (°C)	температура повітря (°C)
Зима									
Чистопорідні	10	19,6	63,8	38,3	4	20,5	66,4	38,5	8
Помісі першого покоління	10	20,7	64,3	38,5	4	21,4	66,4	38,9	8
Помісі другого покоління	10	20,7	64,8	38,7	4	21,8	67,4	38,9	8
Помісі від зворотного схрещування	10	20,1	64,1	38,4	4	20,9	66,3	38,6	8
Літо									
Чистопорідні	10	22,8	66,7	38,7	19	44,3	73,5	39,0	33
Помісі першого покоління	10	23,9	69,4	38,8	19	49,8	79,5	39,3	33
Помісі другого покоління	10	24,6	69,3	38,8	19	51,9	80,2	39,3	33
Помісі від зворотного схрещування	10	24,6	69,2	38,6	19	50,4	77,4	39,1	33

При підвищенні температури повітря влітку в обід у всіх тварин дослідних груп спостерігали підвищення фізіологічних показників у порівнянні з аналогічними даними, одержаними у ранкові години. Частота дихання, пульсу і температура тіла у всіх корів знаходилася у межах норми, однак у помісних тварин вони були вищими ніж у чистопорідних ровесниць. Частота дихання у помісних корів першого покоління була вищою на 5,5 разів за хв. і становила 49,8 ніж у чистопорідних, помісей другого покоління не перевищення становило 7,6 та 6,1 разів за хв. відповідно. Частота пульсу у тварин першого покоління становила 79,5 разів на хв., у другого покоління 80,2 та 77,4 разів на хв. проти 73,5 у чистопорідних ровесниць. Температура тіла помісних тварин не значно перевищувала такі ж показники у чистопорідних тварин.

Підвищення частоти дихання, пульсу і температури тіла у помісних тварин пояснюється перебудовою спадковості, що впливає на важливі функції потомства – на молочність, відтворні функції, які

відображають міру адаптації організму до навколишнього середовища.

Аналіз показників відтворних функцій у дослідних тварин показав, що перше отелення наступало у віці старше 30 місяців і у середньому становило 951-980 днів (табл.3).

Таблиця 3 – Показники відтворних функцій тварин

Породність	п	Вік першого отелення, дн	Сервіс-період, дн	Період між отеленнями, дн.	Індекс плодючості, (%)
Чистопородні	55	962±14,6	116±8,9	396±9,3	41,8
Помісі першого покоління	94	951±9,6	90±5,6	376±5,4	43,2
Помісі другого покоління	67	966±10,8	101±7,5	383±6,8	42,2
Помісі від зворотного схрещування	47	980±12,7	103±9,5	385±8,1	41,8

Зниження сервіс періоду у помісних тварин обумовлено стандартизацією цієї ознаки у тварин голштинської породи. У зв'язку з цим Індекс плодючості у помісних корів був вищим ніж у чистопородних.

Таким чином, схрещування корів червоної степової породи з голштинськими бугаями червоно-рябої масті позитивно вплинуло на підвищення молочної продуктивності та на відтворні функції при деякому зниженні адаптаційної здатності.

УДК. 636.

ПІДВИЩЕННЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК ШЛЯХОМ ЇХ ВІДБОРУ ЗА ІНТЕНСИВНІСТЮ ФОРМУВАННЯ

В.Г.ПЕЛИХ – к.с.-г.н., доцент,

І.О.БАЛАБАНОВА - аспірант, Херсонський ДАУ

Збільшення виробництва свинини пов'язано насамперед з ефективним використанням нових методів розведення та селекції тварин. Значна роль при цьому надається удосконаленню технології вирощування ремонтного молодняку, розробці методів оцінки пристосованості тварин до певних умов середовища. Виходячи з цих передумов бажано в першу чергу виділяти тип тварин або групи, які мають високі показники багатоплідності, великоплідності, молочності та збереженості.